

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Емануел Мутафов

по конкурса за заемане на академичната длъжност *професор* по специалността Изкуствознание и изобразителни изкуства (украса на ръкописната книга), професионално направление 8.1. обявен от Института за изследване на изкуствата при БАН (ДВ бр. 79 от 07.10.2016)

с единствен кандидат: доц. д-р Елисавета Мусакова

Документи по горепосочения конкурс е подала само доц. д-р Елисавета Мусакова, която понастоящем е специалист в ИИИЗк при БАН. Кандидатът е завършил специалност *Изкуствознание* в НХА, работила е през годините в Института за изкуствознание на БАН, а до края на м. февруари 2017 г. е била служител в Отдел „Ръкописи и старопечатни книги“ към Направление „Ръкописно-документално и книжовно наследство“ в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Там колегата се е хабилитирала през 2002 г. Колегата има и преподавателски опит, изразяващ се в цикли от лекции в Central European University – Будапеща, НХА и СУ „Св. Климент Охридски“. Е. Мусакова има и един успешно защитил докторант. С други думи, професионалната подготовка и кариерата на кандидата напълно удовлетворяват изискванията на обявената процедура.

Представените за конкурса публикации за периода 2004-2016 г. (една монография, два описа на ръкописни колекции, в които колегата участва със статии за миниатюрната украса, двадесет и четири студии и статии, списък с цитирания и една рецензия за монография) също покриват изискванията на конкурса.

Доц. Елисавета Мусакова е един от малкото български изкуствоведи, които се занимават с изследването на украсата на ръкописните книги от средновековието до края на предмодерната епоха, т.е. до началото на XVIII в., което ѝ е спечелило и международно признание – 11 от нейните статии са публикувани и се цитират в чужбина. От жанровото многообразие на богослужебните ръкописи са избрани Псалтирите и Евангелията, където кандидатът търси взаимовръзки на украсата (в частност например *инициала*) и семантичните послания на текста. Част от диренията ѝ пък са посветени на идентификацията на дадени ръкописи към определена школа, епоха или писач. Тук доц. Мусакова има и методологически приноси в палеографията. Във всичките ѝ публикации личи една прословута прецизност към библиографията, която кандидатът задължително познава, и особена предпазливост към категоричните изводи, което я предпазва от опасността да се превърне в графоман. Именно на тази характерологична особеност отдавам липсата на повече публикации и на някакви особено ярки приноси. Последните несъмнено съществуват в продукцията на Е. Мусакова, но те не се предлагат натрапливо и мегаломански.

Приемам за труд, достоен за втора хабилизация, монографията Мусакова, Е. „Писмо и писачи в българските ръкописи до края на XVII век“, С., 2015, 135 с. Тя е издадена от Националната художествена академия като учебно помагало, но притежава характера на липсващата досега история на развитието на писмото в българските глаголически и кирилски ръкописи. Със сигурност тази книга внася яснота в палеографията у нас не само сред студентите.

Кандидатът нееднократно е канен като гост-специалист в обсъждания на планови проекти, в научни журита и форуми на Института за изследване на изкуствата, а нерядко е ползван и за консултант на

множество наши изследвания, т.е. Е. Мусакова никога не е губила връзката си нашата научна общност.

В качеството си на директор на ИИИЗК при БАН се радвам, че доц. д-р Елисавета Мусакова избра като място за втора хабилитация нашата институция, заради което както и поради безспорното качество на научната ѝ продукция, представена на този конкурс, заради авторитета ѝ в българската медиевистика и международната гилдия на проучвателите на ръкописната украса, безрезервно препоръчвам на колегите от НЖ и НС да гласуват позитивно относно заемането на академичната длъжност *професор* на кандидата. Назначаването после ще бъде чест и удоволствие за мен като работодател.

доц. д-р Емануел Мутафов, председател на НЖ,
директор на ИИИЗК при БАН

21.02.2017 г.